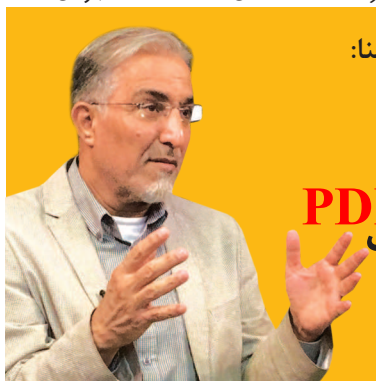
قیمت ۲۰۰۰ تومان/شماره ۲۷
دوشنبه ۸ مرداد ۱۳۹۷ / ۱۶ ذی‌القعده ۱۴۳۹ / ۳۰ جولای ۲۰۱۸
روزنامه صبح
سیاسی، اجتماعی، اقتصادی
توسعه ایرانی
toseeirani.ir
PDF Compressor Free Version

حسین راغفر در گفت‌وگو با ایلنا:

اعتماد مردم به جناح‌های مختلف خدشه‌دار شده است

چرتکه ۳

به بهانه حضور مهران مدیری در برنامه خندوانه و باقی قضایا

مارلون براندو مهران مدیری و یک بشقاب دمپختک میلیاردی

سینما ۹

راهبرد جدید آمریکا در افغانستان تکرار گذشته است

آغاز عقب‌نشینی آمریکا

آمریکا یک بار دیگر و اینبار در دولت ترامپ برنامه عقب نشینی نیروهای نظامی خود را اجرا می کند، برنامه‌ای که بر روی تامین امنیت شهرهای بزرگ تمرکز می کند و مناطق روستایی را بی‌دفاع رها می کند. دولت دونالد ترامپ نیروهای نظامی افغانی تحت حمایت آمریکا را وادار به خروج از مناطق کم جمعیت افغانستان کرده است، این اقدام بدان معنی است که طالبان کنترل بخش‌های عظیمی از این کشور را همچنان در اختیار خواهد داشت. این رویه در استراتژی جنگی که سال گذشته توسط دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا، اعلام شد اما فاش نگشته بود، گنجانده شده بود. این خبر را سه تن از مقامات آمریکایی که نخواستند نامشان افشا شود در اختیار روزنامه نیویورک تایمز گذاشتند...

جهان ۵

گرمایش زمین، فراگیر می‌شود

موج گرما، از کویر داغ ایران تا خانه سرد پا پانوئل

علم و فناوری ۸

سفرا در ادامه حضور در ایران با بخش خصوصی هم دیدار کردند

سفرا؛ تیری در تاریکی پسابرجام

سیاست ۲

هافبک سابق منچستر یونایتد فاصله‌ای تا استقلالی شدن ندارد

از جزیره تا تهران

آدرنالین ۱۱

دستگیری شهرام جزایری در نقطه صفر مرزی

حوادث ۱۰

ناکارآمدی آموزشگاه‌های عالی کشور در تولید انسان دانشگاهی

تجارت آموزش و انسان دانشگاهی

شهرنوشت ۶

سرمقاله

جای خالی سرمایه اجتماعی

قیمت دلار روز گذشته به رقم بی سابقه ده هزار تومان رسید و به نظر می‌رسد این بازار متلاطم همچنان سر سازگاری و آرامش نداشته باشد. فشارها به دولت برای ترمیم تیم اقتصادی به نتیجه نرسیده است و زمزمه هایی به گوش می‌رسد که نمایندگان مجلس بنا دارند رئیس جمهوری را برای پاسخ دادن به سوالاتی در خصوص وضعیت اقتصادی کشور به مجلس بکشانند و لابد در مجلس نیز بر رئیس‌جمهوری بتازند که چرا تیم اقتصادی دولت را تغییر نمی‌دهد. هرچند تغییر سیاستهای اقتصادی شاید با ترمیم تیم اقتصادی دولت محقق شود، شاید هم نشود زیرا تغییر افراد همیشه و همه‌جا با تغییر اراده‌ها همراه نیست با این حال سوال اصلی آن است آیا تلاطم‌ها و آشفتگی اقتصادی در کشور صرفا ریشه و دلایل اقتصادی دارد؟

قطعا بخشی از نابسامانی‌هایی که در حوزه اقتصاد به چشم می‌خورد ناشی از تصمیم گیری‌های ناسنجیده در سیاست‌های کلان اقتصادی است. تک نرخی کردن یک شبه ارز و خلق دلار جهانگیری بدون در نظر گرفتن تمام تبعات و جوانب آن یکی از آن تصمیم‌هاست. اما این حجم از نابسامانی در حوزه اقتصاد کشور نمی‌تواند تنها به پای سیاست‌های غلط اقتصادی نوشته شود. چگونه است در تمامی سالهای گذشته مثلاً تعداد مهندسان، پزشکان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی ایران از بسیاری از کشورها بیشتر بوده است، تعداد دکترهای ایران در حوزه علوم انسانی به نسبت بسیاری از کشورها بسیار بالاتر است، ایران به لحاظ تولید گاز گلخانه‌ای در جهان با نرخ ۱,۷ بدون دستاورد چشمگیر صنعتی جزو ده کشور اول آلوده کننده جهان است در حالی که کره جنوبی با نرخ ۱,۸ جزو اقتصادهای صنعتی و قدرتمند جهان به شمار اما جمهوری اسلامی ایران هنوز تا رسیدن به چنین قله‌هایی فرسنگها فاصله دارد.

آیا تمام این مشکلات و ناکامی‌ها ریشه در سیاستهای اقتصادی دارد. قطعا پاسخ به این سوال منفی است. مشکل اساسی تری که ایران با آن دست به گریبان است کمبود شدید سرمایه اجتماعی است. در جمهوری اسلامی ایران سرمایه اجتماعی ته کشیده است و به همین جهت است که اغلب تدابیر سیاسی و اقتصادی که نیازمند مشارکت عمومی است با شکست مواجه می‌شود.

به زبان ساده سرمایه اجتماعی یعنی اعتماد؛ اعتماد مردم به مردم، اعتماد مردم به مسئولین، اعتماد مسئولین به مسئولین سه عنصر اصلی سرمایه اجتماعی هستند که زمینه را برای رشد و توسعه و محقق شدن تدابیر سیاسی و اقتصادی فراهم می‌آورند. در جامعه‌ای که سرمایه اجتماعی بالاست مردم راحتتر می‌توانند به یکدیگر اعتماد کنند، با یکدیگر شریک شوند، کار و کسب راه بیاندازند و به داد یکدیگر برسند. اما وضعیت در جامعه ایران به گونه‌ای است که کمترین نشانه‌ای از این خصیصه دیده می‌شود. تعداد چک‌های برگشتی در سال، تعداد پرونده‌های کیفری که عنصر عمد در آن نقش اصلی را داشته است نظیر پرونده‌های قتل عمد، زورگیری، سرقت، ضرب و جرح، تعداد فزاینده میزان طلاق و خودکشی در کشور و بسیاری از عناصر و مولفه‌های دیگر به خوبی گواه این مدعاست که اعتماد مردم به یکدیگر در سطح بسیار نازلی است.

از دیگر سو مردم اعتماد خود را تا حد زیادی به دولتمردان از دست داده‌اند. زمانی که مردم مشاهده می کنند رئیس سابق یک قوه دور افتاده و به راحتی رئیس دو قوه دیگر جمهوری اسلامی را به انواع اتهامات می‌نوازد، زمانی که با رانت‌خواران دولتی برخورد قاطعی صورت نمی گیرد و زمانی که مردم وجه المصالحه سیاسی گروههای مختلف سیاسی قرار می گیرند که فقط به منافع حزبی و شخصی خود می‌اندیشند به یقین میزان اعتماد مردم به دولتمردانشان کاهش می‌یابد و در این شرایط است که ندای «هل من ناصر ینصرنی» دولتمردان از سوی جامعه لبیک گفته نمی‌شود، درخواست دولتمردان برای عدم ثبت نام برای دریافت یارانه، درخواست از مردم برای کاهش سفرهای خارجی در شرایط فعلی کشور، درخواست برای کاهش میزان مصرف آب و برق و درخواست دولت از مردم برای تبدیل نکردن ریال به طلا و ارزهای خارجی، درخواست رئیس سازمان برنامه و بودجه از مردم تا طلا و ارز خود را به بازار بیاورند هیچ یک کمترین ندای لبیکی از سوی جامعه دریافت نکرد. در آخرین مورد در خبرها آمده است به رغم بحران بی آبی و خشکسالی گسترده در کشور و هشدار دایم مسئولان برای نکاشتن محصولات آب‌بر نظیر هندوانه آن هم در مناطق کم‌آب میزان صادرات این میوه ۵۰ درصد افزایش داشته است که با احتساب بازدهی بخش کشاورزی در ایران که در حدود ۴۰ درصد است آب مصرفی برای تولید این حجم از هنوانه با آب مصرفی یکسال شهر تهران برابری می کند. به یقین ریشه تمام این رویدادها در جامعه نمی تواند صرفا اقتصادی باشد و مهمترین نکته آن است که میزان اعتماد عمومی در بین مردم، مردم به مسئولان و حتی در میان مسئولان به یکدیگر پایین آمده است به گونه‌ای که وزیر جوان کابینه دولت روحانی در اخرین اظهار نظر خود در خصوص نابسامانی بازار ارز می گوید: «برای خود من به‌عنوان عضوی از دولت سؤال است که از ۱۱ میلیارد یورویی که تخصیص داده شده چرا تنها لیست ۲ میلیارد یورویی منتشر شده است و مابقی کجاست و چرا منتشر نمی‌شود؟ در نهایت هم باید مشخص شود چه فرآیندی در نظر خواهیم گرفت تا شیوه تخصیص ارز بدرستی و به واردکننده اصلی پرداخت شود. اگر کسی در بدنه دولت حرف رئیس جمهوری برایش مهم نباشد و توجه نکند به اعتقاد من خیانت به مردم است.»

حلقه مفقوده سیاست گذاری‌های دولتیان فقدان یا کمبود سرمایه اجتماعی در جامعه است که باید برای احیا و افزایش آن از هیچ تلاشی فروگذار نکند.

خبر

روزی که آموزش و پرورش اجباری و رایگان شد

آموزش و پرورش رایگان؛ قانونی با اما و اگرهای فراوان

لایحه «آموزش و پرورش اجباری و رایگان و یکسان در ایران» ششم مرداد ماه سال ۱۳۳۲ به تصویب رسید. قانونی که دولت را مکلف کرد در مدت ۱۰ سال آموزش و پرورش ابتدایی را در تمام کشور به تدریج عمومی و اجباری کند. در ماده سوم این قانون آمده است که آموزش و پرورش در دبستان‌های دولتی در تمام کشور مجانی است و به هیچ عنوان نباید از دانش‌آموزان وجهی مطالبه شود و به‌دانش‌آموزان بی‌بضاعت کتاب درسی مجانی ارائه می‌شود. به گزارش ایسنا، اگرچه ۶۵ سال از تصویب این قانون ۱۶ ماده‌ای می گذرد و جریمه ۱۰ ریالی غفلت والدین از به مدرسه فرستادن فرزندشان حکایت از روزگاری دور دارد، اما ورود مدارس غیرانتفاعی برای پوشش تحصیلی کودکان واجد شرایط ـ که خود همواره منتقدانی به لحاظ پولی بودن و مغایرت با قانون آموزش رایگان و ایجاد نابرابری و شکاف طبقاتی به همراه داشته ـ و همچنین نگاهی به آمارهای بازماندگی از تحصیل کودکان، نشان می‌دهد این قانون همچنان از اولویت‌های حال حاضر برای پیشبرد اهداف آموزش همگانی کشور است. یکی دیگر از مباحث چالش برانگیز که در تضاد با قانون مذکور عنوان می‌شود و در تمام این سال‌ها آموزش و پرورش را همراهی کرده، دریافت وجه هنگام ثبت‌نام و یا ارائه کارنامه است که از آن با عنوان کمک به مدرسه و جلب مشارکت‌های مردمی یاد می‌شود؛ موضوعی که هر ساله در آستانه پایان سال تحصیلی و آغاز سال جدید صدای شکایت‌ها را بلند می کند؛ اینها از جمله مباحثی هستند که به‌بهانه روز تصویب لایحه آموزش و پرورش اجباری و رایگان به آنها پرداخته و مسئولان آموزش و پرورش پاسخ دادند.

مینایی‌پور: آخرین آمارهای بازماندگی از تحصیل

فرحناز مینایی‌پور، مدیرکل امور زنان وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به آخرین میزان بازماندگی از تحصیل در سه مقطع ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم گفت: میزان کل جذب دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی ۹۸.۱۳ درصد است که این میزان در دختران نیز رقم ۹۸ درصدی را نشان می‌دهد. این در حالیست که میزان پوشش تحصیلی هر دو جنس در مقطع متوسطه اول ۹۳.۵ درصد بوده که این رقم در دختران ۹۲ و در پسران ۹۴.۹۵ درصد است. به گفته وی، میزان پوشش تحصیلی دختران و پسران در مقطع متوسطه دوم در مجموع ۸۳.۱۳ درصد است که این رقم در دختران ۸۱.۲۳ درصد و پسران ۸۴.۹۹ درصد را نشان می‌دهد. این آمار نشان می‌دهد اگرچه بیشترین تعداد تحصیل کردگان دانشگاهی و آموزش عالی در دختران بوده است اما بیشترین آمار بازماندگی از تحصیل نیز به این جنس تعلق دارد. مدیرکل امور زنان وزارت آموزش و پرورش افزود: بر اساس بررسی‌های انجام شده مشکلات مالی به عنوان یکی از عوامل مدرسه نرفتن دانش آموزان بیشتر مربوط به پسران است اما علت اصلی بازماندگی دختران از تحصیل مربوط به مشکلات فرهنگی خانواده و معتمدین محل است. در حالیکه بر اساس ماده ۸ قانون شوراهای آموزش و پرورش مصوب سال ۱۳۷۲ و همچنین آیین‌نامه اجرایی مدارس، بهره‌گیری از کمک‌های داوطلبانه مردمی به لحاظ قانونی اشکالی ندارد اما گاهی این ماده به طور غیر مستقیم در مغایرت با اصل تحصیل رایگان قرار می‌گیرد، به طوریکه دریافت کمک‌های مالی از والدین با تحت فشار قرار دادن آنها و دانش‌آموزان یا قرار دادن آنها در موقعیت‌هایی که به لحاظ روانی وادار به پرداخت وجه می‌شوند، از مصادیق دریافت‌های کمک‌های اجباری از والدین محسوب می‌شود. این در حالیست که طبق قوانین، اصل بر ثبت‌نام بی قید و شرط دانش آموزان واجد شرایط به عنوان یک حق است و نه جلب مشارکت مالی حتی بصورت داوطلبانه؛ عاملی که اغلب سبب مخدوش شدن رابطه خانواده‌ها و مدرسه می‌شود.

نویدادهم: دریافت کمک‌های داوطلبانه مردمی خلاف قانون نیست

در حالیکه مسئولان آموزش پرورش بارها اعلام کرده‌اند که «دریافت وجوه هنگام ثبت نام را به هیچ وجه قبول ندارند» بارها اعلام کرده‌اند که یکی از موضوعات مورد شکایت هر ساله «اخذ وجه» هنگام ثبت نام مدارس است.

علیرضا کمرئی، مدیرکل ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات وزارت آموزش و پرورش نیز پیش از این به ایسنا اعلام کرده بود که « مکانیزم‌های مشارکت مردمی باید به گونه‌ای باشد که توهم «ثبت‌نام مشروط» را از بین ببرد.»

به گفته مسئولان آموزش و پروش مدارس عادی دولتی به هیچ وجه مجاز به گرفتن وجه اجباری و داوطلبانه در هنگام ثبت نام نیستند؛ همچنین والدین در صورت دریافت وجه از سوی مدارس دولتی، می‌توانند در سامانه شکایت آموزش و پرورش اعلام یا حضوری به ستادهای ثبت نام مراجعه کنند که ظرف ۴۸ ساعت به شکایات رسیدگی و تا یک هفته کاری پاسخ داده می‌شود.

نوید ادهم، دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش در گفت‌وگو با ایسنا با تاکید بر اینکه پول گرفتن از اولیاء به شکل اجباری در مدارس دولتی به ویژه در زمان ثبت نام و یا دادن کارنامه به دانش آموزان «ممنوع» است، گفت: وزارت آموزش و پرورش با موارد تخلف به جدیت برخورد می کند، با این وجود مدارس می توانند برای ارائه خدمات بهتر از کمک‌های داوطلبانه استفاده کنند و این کار خلاف قانون نیست.

تاسیس مدارس غیرانتفاعی با قانون تحصیل رایگان مغایرتی ندارد

ادهم در ادامه با بیان اینکه تاسیس مدارس غیرانتفاعی با قانون تحصیل رایگان در کشور مغایرت ندارند، گفت: این مدارس براساس مصوبه مجلس که به تایید شورای نگهبان رسیده تشکیل شده‌اند اما در صورتی که اجحافی در قبال دانش‌آموزان اتفاق بیفتد و تساوی بر قرار نباشد این کار خلاف قانون است.

شهریه این مدارس براساس قوانین مصوب آموزش و پرورش دریافت می‌شود و این مدارس مجاز به دریافت شهریه بالاتر از قوانین مصوب نیستند.